

РЕЦЕНЗИЯ

От: проф. д-р Маргарита Николаева Атанасова
Научна специалност Икономика и организация на труда
УНСС

Относно: конкурс за доцент по *научна специалност* „Икономика и организация на труда (индустриални отношения и здравословни и безопасни условия на труд)“ по професионално направление 3.8. Икономика в УНСС.

1. Информация за конкурса

Конкурсът е обявен за нуждите на катедра „Човешки ресурси и социална защита“, Общикономически факултет на УНСС съгласно Решение на АС № 5/08.07.2020. Участвам в състава на научното жури по конкурса съгласно Заповед № 2534/23.10.2020 на Ректора на УНСС.

2. Информация за кандидата

В настоящия конкурс участва един кандидат- гл.ас. д-р Валери Апостолов, който е преподавател в УНСС, катедра „Човешки ресурси и социална защита“. В академичното и професионалното развитие на д-р Валери Апостолов се открояват редица дейности и постижения, сред които за целите на настоящата рецензия се подчертава успешното съчетаване на активната професионална дейност в областта на труда, осигуряването и здравословните и безопасни условия на работа с осъществяването на актуални изследвания в тази сфера. През изминалите години в професионалната биография на д-р Валери Апостолов се включват високо-отговорни задачи в областта на управлението на институции от системата на труда и осигуряването в нашата страна като: заместник – министър на труда и социалната

политика, главен директор на Столично Управление "Социално осигуряване", Управител на фонд "Условия на труд", Председател на Надзорния съвет на Националния институт за помирение и арбитраж, член на управителния съвет на Социално-инвестиционния фонд и др.. През 1999 г. завършва право и към настоящия момент е член на Софийска адвокатска колегия. Притежава професионални сертификати за: вътрешен одитор в публичния сектор от Министерството на финансите, външен оценител на дейностите по вътрешен одит и за международен одитор на системи за управление на безопасни условия на труд към MOODY. Д-р Валери Апостолов е член на редица институционални колективни управителни органи като: Комитет за наблюдение на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 г.; Тематична работна група за разработване на „Оперативна програма за наука и образование“ за програмен период 2021-2027г. ; Тематична работна група за разработване на „Оперативна програма за електронно управление и техническа помощ“ за програмен период 2021-2027 г.; Междуведомствена работна група по демографските въпроси, доходи и жизненото равнище към министъра на труда и социалната политика; Национална платформа на партньорите за добро демократично управление на местно ниво към министъра на регионалното развитие; Комисия по доходи и жизнено равнище към Националния съвет за тристранно сътрудничество и др. Към настоящия момент е Конфедерален секретар, председател на синдикат „Висше образование“ КТ „Подкрепа“. Представените в настоящия конкурс документи показват, че д-р В. Апостолов през изминалите години съчетава високо-отговорните професионални ангажименти с активна проучвателска и аналитична дейност, свързана с редица изследователски проекти: Международен проект „Подобряване на нормативната уредба на правото на стачка“, „Подобряване на професионалната компетентност на служителите в Сметната палата на Република България за осъществяване на ефективна и ефикасна одитна дейност“, „Национално изследване на работоспособността и заболяемостта в резултат от психо социалните рискове и спецификата на труда в сектор „Висше образование“ и др.

3. Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност

Представената по конкурса документация показва, че гл. ас. д-р Валери Апостолов притежава образователна и научна степен „Доктор”, научна специалност Икономика и организация на труда (Диплома №116/2013); представил е публикуван монографичен труд (Апостолов, В., 2020, Анализ на договорените трудови възнаграждения в действащите колективни трудови договори на равнище предприятие, Авангард Прима, София) и има трудов стаж като преподавател над 8 години, от които над 5 години като главен асистент. Информацията в попълнената количествена карта показва, че кандидатурата на гл.ас.д-р Валери Апостолов напълно отговаря на Националните минимални изисквания съгласно ЗРАСРБ (чл.2б) и Правилника за приложението му (чл.1а, ал.1) като количествената оценка в първи раздел на количествената карта (обща сума от групи: А+Б+В+Г+Д) надвишава изискуемия праг. Информацията доказва, че са изпълнени и Допълнителните изисквания за УНСС съгласно ЗРАСРБ (чл.2б, ал.5) и Правилника за приложението му (чл.1а, ал.2-3) като количествената оценка по втори раздел на количествената карта (обща сума от групи: Ж+З+И+К) надвишава изискуемия праг. **Полученото становище от Съвета по хабилитация на УНСС (13.05.2020 г.) потвърждава, че кандидатурата на гл.ас.д-р Валери Апостолов за академична длъжност доцент в професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност „Икономика и организация на труда (индустриални отношения и здравословни и безопасни условия на труд)“ съответства на количествените и качествените изисквания, приети от Академичния съвет на УНСС.**

4. Оценка на учебно-преподавателската дейност

Учебно преподавателската дейност на д-р Валери Апостолов като член на катедра Човешки ресурси и социална защита обхваща системна преподавателска дейност в бакалавърска така и в магистърска степен на обучение на студентите от специалност Икономика на човешките ресурси и Застраховане и социално дело. През изминалия период д-р Валери Апостолов участва активно в подготовката и актуализирането на

редица учебни програми (“Индустриални отношения” “Здравословни и безопасни условия на труд”, “Осигурителни системи”, “Социално осигуряване”, “Трудово и осигурително право”) в ОКС Бакалавър и ОКС Магистър. Значим компонент от професионалното развитие на гл.ас.д-р Валери Апостолов като преподавател е разработването на учебно помагало в областта на индустриалните отношения- Апостолов, В., 2018, «Индустриални отношения», Издателски комплекс УНСС. Учебното помагало обхваща ключови теми от подготовката на студентите по тази учебна дисциплина, при което се акцентира върху институционалната рамка и динамиката на законодателството в областта на индустриалните отношения.

На основата на гореизложеното се формулира изводът, че гл. ас. д-р Валери Апостолов е изпълнявал учебно-преподавателска дейност, която напълно съответства на тематиката на конкурса- научна специалност „Икономика и организация на труда (индустриални отношения и здравословни и безопасни условия на труд), а натрупаният преподавателски опит е ясен аргумент за високата степен на подготвеност на кандидата за заемане на академичната длъжност доцент в УНСС.

5. Обща характеристика на представените научни трудове/публикации

Представеният в документацията списък на научни трудове, които са обект на рецензиране обхваща 16 публикации: 1 монография; 1 студия, 10 статии, 3 научни доклада и 1 учебно помагало. Според спецификата на съдържателните акценти представените публикации могат да се систематизират в две основни области, които са в съответствие с тематиката на обявения конкурс: индустриални отношения и здравословни и безопасни условия на труд. В областта на индустриалните отношения водеща роля се отрежда на монографичния труд (публикация №1)-Апостолов, В., 2020, Анализ на договорените трудови възнаграждения в действащите колективни трудови договори на равнище предприятие, Авангард Прима, София, 2020г.; Apostolov, V., Analysis of the agreed remunerations in the current collective labor agreements at the enterprise level) наред с публикации № 2, 4, 8, 9, 12. Изследователският интерес на кандидата към

проблематиката на здравословните и безопасни условия на труда се представя чрез публикации № 3, 5, 7, 13, 15, 16. Сред тях се открояват изследвания, посветени на редица актуални проблеми свързани с динамиката на законодателството за безопасни и здравословни условия на труд в България като член на ЕС. Авторът се фокусира върху значими акцент на нормативната база в тази област- минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд като фактор за предотвратяване на трудовите злополуки и за усъвършенстване на корпоративните политики; ролята и мястото на оценката на риска като инструмент за усъвършенстване на здравословните и безопасни условия на труд и др. Резултатите от тези проучвания са значим специализиран ресурс за системно усъвършенстване и развитие на корпоративните политики в областта на здравословните и безопасни условия на труд и управление на човешките ресурси. В представените за рецензиране научни трудове се включва и определена група публикации (№ 10, 11, 14), които са свързани с професионалния опит на кандидата в областта на одита и усъвършенстването на системите на наблюдение и контрол на управлението на труда и социалното осигуряване.

Сред представените в настоящия конкурс публикации се откроява монографичният труд (Апостолов, В., 2020, Анализ на договорените трудови възнаграждения в действащите колективни трудови договори на равнище предприятие, Авангард Прима, София; Apostolov, V., 2020, Analysis of the agreed remunerations in the current collective labor agreements at the enterprise level) Монографията е посветена на колективните трудови договори на равнище предприятие, които чрез своята комплексна същност отразяват както взаимодействието между работодателя и организациите на работниците и служителите така и динамиката на индустриалните отношения в страната. Ефективните решения в сферата на договарянето на трудовите възнаграждения изискват системно проучване и задълбочено познаване на съвременната динамика на сложната система от проблеми на заплащането като компонент на колективното трудово договаряне на ниво предприятие. Монографичният труд се фокусира върху актуални тенденции в ключови параметри на действащите колективни трудови договори в разнообразни изследователски ракурси (равнище на договаряне, според срока на действие; по

икономически дейности и икономически сектори; статистически райони и административни области) с акцент върху динамиката на договорените трудови възнаграждения на равнище предприятие. В съдържателно отношение анализът обхваща основните компоненти на изследователския предмет: минимална работна заплата в предприятието; допълнително трудово възнаграждение за трудов стаж и професионален опит; допълнителни трудови възнаграждения за научна степен; допълнителни трудови възнаграждения за извънреден труд за работа през почивни дни, официални празници и при сумирано работно време; допълнителни трудови възнаграждения за нощен труд и за време на разположение на работодателя. Коректно са представени ключовите параметри на информационната база на изследването – специализираната в НИПА интегрирана електронна база данни за постъпилите от ИА „ГИТ“ КТД на различните равнища на договаряне. Като допълнителен източник на информация са използвани данни на ИА „ГИТ“ за брой наети лица и код на икономическа дейност на предприятие, както и данни от Търговския регистър, НСИ, и др. В интегрираната база от данни на НИПА са отразени като отделни записи сключените КТД и анекси към тях по икономически единици, в т.ч. отрасъл/бранш, община и предприятие. Селектирана е подходяща информационна база, която предоставя възможност за проследяване и анализ на състоянието и тенденциите в развитието на колективното трудово договаряне на равнище предприятие в съответствие с целите на монографичното изследване. Първата част (Теоретични аспекти на колективното трудово договаряне) е посветена на теоретико-методологическите аспекти на изследването, във връзка с което се представят същностни и съдържателни характеристики на използвания понятиен апарат и ключови компоненти на възприетата методическата рамка. Направена е целенасочена систематизация на основни регулации от международни и национални нормативни актове, които имат ключово значение за изследваните процеси. Във втора глава (Анализ на действащите колективни трудови договори за периода 2011- 2018 г.) на основата на подходящо селектирана и обработена емпирична информация се представят резултатите от самостоятелно авторско изследване на действащите в България колективни трудови договори в редица аналитични разрези: равнище на договаряне, срок на действие, икономически дейности и икономически сектори,

големина, статистически райони и административни области. Очертаните тенденции за периода 2011- 2018 г. са подкрепени както с обширна база данни така и с подходящи графични визуализации. Трета глава (Анализ на договорените трудови възнаграждения в действащите колективни трудови договори на равнище предприятие) обхваща резултатите от задълбочен анализ, изводи и оценки за ключовите параметри на постигнатите договорености на равнище предприятие относно: основни трудови възнаграждения; минимална работна заплата в предприятието; допълнително трудово възнаграждение за трудов стаж и професионален опит; допълнително трудово възнаграждение за научни степени; допълнително трудово възнаграждение за извънреден труд за работа както през работни и почивни дни така и през официални празници; допълнително трудово възнаграждение за извънреден труд при сумирано изчисляване на работното време; допълнително трудово възнаграждение за нощен труд; допълнително трудово възнаграждение за време на разположение на работодателя. Въз основа на задълбочено познаване на специализирани информационни източници за наблюдение и мониторинг на колективното трудово договаряне в България в тази част от монографията се представят резултатите от оригинално емпирично проучване на договорените трудови възнаграждения в действащите колективни трудови договори на равнище предприятие в България

В обобщение трябва да се подчертае, че представеният монографичен труд обхваща резултатите от задълбочено научно изследване, които имат потенциал да обогатят информационната база за вземане на решения в областта на политиките и подходите за усъвършенстване на колективното трудово договаряне и индустриалните отношения в нашата страна. Представените в настоящия конкурс научни публикации на гл. ас. д-р Валери Апостолов се отличават както с оригиналност и задълбоченост от гледна точка на постигнатите резултати така и с пълното им съответствие с тематиката на обявения конкурс за „доцент“ по научна специалност „Икономика и организация на труда (индустриални отношения и здравословни и безопасни условия на труд)“, професионално направление 3.8. Икономика в УНСС

6. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Представените за рецензиране публикации обхващат изследователски резултати, които са източник на знание както за научните среди така и за представители на бизнеса и публичната администрация със съдържащите се в тях постановки и предложения, които могат да се оценят като приноси с научен и научно-приложен характер в областта на индустриалните отношения и здравословните и безопасни условия на труд. За целите на настоящата рецензия научните и научно-приложните приноси се систематизират в следните основни направления:

► Проучени и изведени са актуални тенденции в индустриалните отношения в България в контекста на настъпващите промени в нормативната база и политиките в тази област. Разработена и апробирана е методическа рамка за изследване на динамиката в ключови параметри на действащите колективни трудови договори в разнообразни изследователски ракурси (равнище на договаряне, според срока на действие; по икономически дейности и икономически сектори; статистически райони и административни области) с акцент върху промените на договорените трудови възнаграждения на равнище предприятие. (1, 6, 8, 9, 12)

► Резултатите от проведените изследвания в областта на здравословните и безопасни условия на труд като част от управлението на компаниите и значим параметър на работната среда имат потенциал да бъдат част от аргументацията на методическите основи на бъдещи изследвания в областта на заетостта, трудовия пазар и управлението на организациите с цел да се усъвършенства както системата на индустриалните отношения така и качеството на заетостта.(3, 5, 7, 13, 15, 16)

► Анализирани и аргументирани са параметри на активната политика на пазара труда и нейното въздействие върху младежката заетост, безработицата и съвременните промени на трудовия пазар, вкл. изпълнението на Европейската гаранция за младежта като са изведени основни проблеми на реализацията на младите хора и се формулират препоръки за усъвършенстване на приоритетите на публичните политики и за бъдещи действия, отразяващи връзката между образователната система и пазара на труда (4, 14)

► Анализирани и изведени са настъпващи промени в подходите за усъвършенстване политиките и практиките в областта на здравословните и безопасни условия на труд,

индустриалните отношения и заетостта в контекста на развитието на България като член на ЕС (7, 13, 15)

►Проучени и изведени са ключови характеристики на законовата база в областта на информирането и консултирането на работниците и служителите, пенсионната система за учителите, колективните трудови спорове, динамиката на одитните стандарти и др. в контекста на политиките за усъвършенстване на качеството на работната среда, нарастване на конкурентоспособността на бизнеса и усъвършенстване на законодателството и индустриалните отношения в страната. (6,8, 9, 10, 11)

В обобщение, приемам заявените от кандидата по конкурса приноси, които съответстват на основните постижения в научните трудове, където се откроява водещата роля на представеното монографично изследване фокусирано върху индустриалните отношения. Научните публикации на гл. ас. д-р Валери Апостолов доказват, че той има изградени качества на изследовател в областта на икономиката и организацията на труда, индустриалните отношения и здравословните и безопасни условия на труд.

7. Критични бележки и препоръки

Представените в публикациите на гл.ас.д-р В.Апостолов изследователски резултати и сложната природа на индустриалните отношения и здравословните и безопасните условия на труд провокират въпроси към редица от анализиранияте тенденции и изводи, което е извън целите на настоящата рецензия. В контекста на бъдещите научни търсения препоръчвам на кандидата да се фокусира и върху ролята и потенциала на индустриалните отношения в България като фактор за позитивни промени в качеството на работната среда и на заетостта в нашата страна.

Заклучение

Представените в настоящата рецензия основни изследователски и преподавателски постижения на гл.ас.д-р Валери Апостолов показват, че тази кандидатура отговаря напълно на основните и допълнителните изисквания за заемане на академична длъжност доцент в УНСС. На основата на гореизложените изводи и оценки предлагам

гл.ас. д-р Валери Апостолов да бъде избран за заемане на академичната длъжност „доцент” в УНСС, научна специалност Икономика и организация на труда (Индустриални отношения и здравословни и безопасни условия на труд), професионално направление 3.8 Икономика.

Подпис:

Проф.д-р М.Атанасова

EVALUATION REVIEW

From: Prof. Margarita Atanassova

Scientific Specialty Economics and Labor Organization

About: Application on Procedure for Academic Position “Associate Professor”, Professional Field 3.8 „Economics“, Scientific Specialty: Economics and Labor Organization (industrial relations and healthy and safe working conditions)

1.Information about the Procedure

The Procedure has been announced for the needs of the Department of Human Resources and Social Protection, Faculty of Economics, UNWE- according to the UNWE Academic Council Decision №5 /08.07.2020. I participate as a member of the Scientific Jury for this Procedure according to Ordinance № №2534 / 23.10.2020 of the Rector of UNWE.

2. Information about the candidate

One candidate participates in the current competition - Chief Assistant, Dr. Valeri Apostolov, who is a lecturer at the University of National and World Economy, Department of Human Resources and Social Protection. In the academic and professional development of Chief Assistant, Dr Valeri Apostolov a number of activities and achievements stand out, among which for the purposes of this review the successful combination of active professional activity in the field of work, provision and health and safety at work with the implementation of current research in this field. In recent years, the professional biography of Dr. Valeri Apostolov includes highly responsible tasks in the field of management of institutions in the labor system and insurance in our country as: Deputy Minister of Labor and Social Policy, Chief Director of the Sofia Social Security Department, Manager of the Working Conditions Fund, Chairman of the Supervisory Board of the National Institute for Reconciliation and Arbitration, Member of the Management Board of the Social Investment Fund, etc. He graduated in law in 1999 and is currently a member of the Sofia Bar Association. He is currently the Confederate Secretary, Chairman of the Higher Education Trade Union Confederation of Labor "Support". He holds professional certificates for: internal auditor in the public sector from the Ministry of Finance, external evaluator of internal audit activities and for international auditor of safety management systems at MOODY. Chief Assistant, Dr. Valeri Apostolov is a member of a number of institutional collective management bodies such as: Monitoring Committee of the Operational Program "Science and Education for Smart Growth" 2014-2020; Thematic working group for development of "Operational Program for Science and Education" for the programming period 2021-2027; Interdepartmental working group on demographic issues, incomes and living standards at the Minister of Labor and Social Policy; National Platform of Partners for Good Democratic Governance at the local level to the Minister of Regional Development; Commission on Income and Living Standards at the National Council for Tripartite Cooperation, etc. The documents presented in this competition show that Chief Assistant, Dr. Valeri Apostolov in recent years combines highly responsible professional commitments with active research and analytical activities related to a number of research projects: International project "Improvement of the legal framework of the right to strike", "Improvement of the professional competence of the employees of the National Audit Office of the Republic of Bulgaria for effective and efficient audit activity", "National study of working capacity and

morbidity as a result of psychosocial risks and the specifics of work in the "Higher Education" sector, etc.

3.Fulfillment of the requirements for holding the academic position

The documentation presented at the competition shows that Chief Assistant, Dr. Valeri Apostolov has an educational and scientific degree "Doctor", scientific specialty Economics and Labor Organization (Diploma №116 / 2013), a published monographic work is presented (Apostolov, V., 2020, Analysis of the agreed remunerations in the current collective labor agreements at the enterprise level) and he has more than 8 years of experience as a lecturer, of which more than 5 years as a senior assistant. Chief Assistant, Dr. Valeri Apostolov fully meets the National minimum requirements according to the Law for development of the academic staff in Bulgaria (art. 2b) and the Regulations for application of the Law for development of the academic staff in Bulgaria (art. 1a, para 1)- the quantitative assessment under the second section of the quantitative map exceeds the required threshold. The information proves that the Additional requirements for UNWE according to the Law for development of the academic staff in Bulgaria are fulfilled (art. 2b, para 5) and Regulations for application of the Law for development of the academic staff in Bulgaria (art. 1a, para 2-3)- the quantitative assessment under the second section of the quantitative map exceeds the required threshold. The opinion received from the Habilitation Council of UNWE (13.05.2020) confirms that the candidacy of Chief Assistant, Dr. Valeri Apostolov for the academic position of associate professor in the professional field of Economics, scientific specialty "Economics and organization of labor (industrial relations and health and safety at work)" corresponds to the quantitative and qualitative requirements adopted by the Academic Council of UNWE.

4.Evaluation of teaching activities

The teaching activity of Chief Assistant, Dr. Valeri Apostolov as a member of the Department of Human Resources and Social Protection includes systematic teaching activity in bachelor's and master's degree programs for students majoring in Human Resources Economics and Insurance and Social Affairs. During the past period Dr. Valeri Apostolov actively participates in the preparation and updating of a number of curricula ("Industrial

Relations", "Health and Safety at Work", "Insurance Systems", "Social Security", "Labor and Social Security Law") in bachelor's and master's degrees. A significant component of the professional development of Chief Assistant, Dr. Valeri Apostolov as a teacher is the development of a textbook in the field of industrial relations - Apostolov, V., 2018, "Industrial Relations", UNWE Publishing House. The textbook covers key topics in the preparation of students in this discipline, focusing on the institutional framework and the dynamics of legislation in the field of industrial relations.

Based on the above, the conclusion is formulated that Chief Assistant, Dr. Valeri Apostolov has performed teaching activities, which are in the subject of the competition - the scientific specialty Economics and Labor Organization (industrial relations and healthy and safe working conditions) and the accumulated teaching experience is a clear argument for the high degree of preparation of the candidate for the academic position of associate professor at UNWE.

5. General characteristics of the presented scientific publications

The list of scientific papers presented in the documentation, which are subject to review, includes 16 publications: 1 monograph, 1 study, 10 articles, 3 scientific reports and 1 textbook. According to the specifics of the content accents, the presented publications can be systematized in two main areas, which are in accordance with the theme of the announced competition: industrial relations and health and safety at work. In the field of industrial relations a leading role is assigned to the monographic work (publication №1-Apostolov, V., 2020, Analysis of the agreed remunerations in the current collective labor agreements at the enterprise level) along with publications № 2, 4, 8, 9, 12. The candidate's research interest in the issue of health and safety at work is presented through publications № 3, 5, 7, 13, 15, 16. Among them stand out research on a number of current issues related to the dynamics of legislation on safe and healthy working conditions in Bulgaria as an EU member. The author focuses on a significant emphasis on the regulatory framework in this area - the minimum requirements for healthy and safe working conditions as a factor for the prevention of accidents at work and for improving corporate policies; the role and place of risk assessment as a tool for improving health and safety at work, etc. The results of these studies are a significant specialized resource for the systematic improvement and development of

corporate policies in the field of health and safety at work and human resources management. The scientific papers submitted for review also include a certain group of publications (№ 10, 11, 14), which are related to the professional experience of the candidate in the field of audit and improvement of the systems of monitoring and control of labor management and social security. Among the publications presented in this competition is the monographic research - Apostolov, V., 2020, Analysis of the agreed remunerations in the current collective labor agreements at the enterprise level. The monograph is dedicated to the collective labor agreements at the enterprise level, which through their complex nature reflect both the interaction between the employer and the organizations of workers and employees and the dynamics of industrial relations in the country. Effective solutions in the field of wage bargaining require systematic research and in-depth knowledge of the modern dynamics of the complex system of wage problems as a component of collective bargaining at the enterprise level. The monograph focuses on current trends in key parameters of existing collective agreements in various research perspectives (level of agreement, by duration; by economic activities and economic sectors; statistical regions and administrative areas) with emphasis on the dynamics of agreed remuneration. In terms of content, the analysis covers the main components of the research subject: minimum wage in the enterprise; additional remuneration for work experience and professional experience; additional salaries for a scientific degree; additional overtime pay for work on weekends, public holidays and in total working hours; additional remuneration for night work and for the time available to the employer. The key parameters of the information base of the study are correctly presented - the integrated in the National Institute for Reconciliation and Arbitration integrated electronic database for the collective labor agreements received by the Executive Agency "General Labor Inspectorate" at different levels of negotiation. As an additional source of information were used data of the Executive Agency General Labor Inspectorate for the number of employees and code of economic activity of the enterprise, as well as data from the Commercial Register, National Statistical Institute and others. An appropriate information base has been selected, which provides an opportunity to monitor and analyze the state and trends in the development of collective bargaining at the enterprise level in accordance with the objectives of the monographic study. The first part (Theoretical aspects of collective bargaining) is devoted to the theoretical and methodological aspects of the

study, in connection with which the essential and substantive characteristics of the conceptual apparatus used and key components of the adopted methodological framework are presented. A purposeful systematization of basic regulations of international and national regulations has been made, which are of key importance for the studied processes. The second chapter (Analysis of the current collective labor agreements for the period 2011-2018) on the basis of appropriately selected and processed empirical information presents the results of an independent author's study of the current collective labor agreements in Bulgaria in a number of analytical sections: level of negotiation, duration, economic activities and economic sectors, size, statistical regions and administrative areas. The outlined trends for the period 2011-2018 are supported both by an extensive database and by appropriate graphic visualizations. Chapter Three (Analysis of the agreed wages in the current collective labor agreements at the enterprise level) covers the results of in-depth analysis, conclusions and assessments of the key parameters of the agreements reached at the enterprise level regarding: basic wages; minimum wage in the enterprise, additional remuneration for work experience and professional experience, additional remuneration for scientific degrees; additional remuneration for overtime work for work both on weekdays and weekends and on public holidays, additional remuneration for work experience and professional experience, additional remuneration for scientific degrees; additional remuneration for overtime work for work both on weekdays and weekends and on public holidays, additional remuneration for overtime work in summary calculation of working hours; additional remuneration for night work, additional remuneration for time available to the employer. Based on in-depth knowledge of specialized information sources for monitoring and monitoring of collective bargaining in Bulgaria, this part of the monograph presents the results of an original empirical study of the agreed wages in the current collective bargaining agreements at the enterprise level in Bulgaria.

In summary, it should be emphasized that the presented monograph covers the results of in-depth research, which have the potential to enrich the information base for decision-making in the field of policies and approaches to improve collective bargaining and industrial relations in our country. The scientific publications of Dr.Valeri Apostolov presented in this competition are distinguished both by originality and depth in terms of the results achieved and by their full compliance with the topic of the announced competition for "associate

professor" in a scientific specialty: Economics and Labor Organization (industrial relations and healthy and safe working conditions)

6.Evaluation of scientific and applied scientific contributions

The publications submitted for review cover research results that are a source of knowledge for both the scientific community and for representatives of business and public administration with the statements and proposals contained in them, which can be assessed as contributions of scientific and applied nature in the field of industrial relations and health and safety at work. For the purposes of this review, scientific and applied contributions are systematized in the following main areas:

► Current trends in the industrial relations in Bulgaria in the context of the occurring changes in the normative base and the policies in this field are studied and deduced. A methodological framework for studying the dynamics in key parameters of the current collective labor agreements in various research perspectives has been developed and tested (level of agreement, according to the duration; by economic activities and economic sectors; statistical regions and administrative areas) with emphasis on changes in agreed remuneration at enterprise level. (1, 6, 8, 9, 12)

► The results of research in the field of health and safety at work as part of company management and a significant parameter of the work environment have the potential to be part of the argumentation of the methodological foundations of future research in employment, labor market and management of organizations, industrial relations, quality of employment.(3, 5, 7, 13, 15, 16)

►Parameters of the active labor market policy and its impact on youth employment, unemployment and modern changes in the labor market are analyzed and argued and analysis of the implementation of the European Youth Guarantee is included, highlighting the main problems of the realization of young people and formulating recommendations for improving public policy priorities and for future actions reflecting the relationship between the education system and the labor market (4, 14).

► The ongoing changes in the approaches for improving the policies and practices in the field of health and safety at work, industrial relations and employment in the context of the development of Bulgaria as an EU member are analyzed and presented (7, 13, 15).

► The key characteristics of the legal framework in the field of informing and consulting employees, the pension system for teachers, collective labor disputes, the dynamics of audit standards, etc. have been studied and derived. in the context of the policies for improving the quality of the working environment, increasing the competitiveness of the business and improving the legislation and the industrial relations in the country. (6.8, 9, 10, 11)

In summary, I accept the contributions stated by the candidate in the competition, which correspond to the main achievements in scientific works, where the leading role of the presented monographic study focused on industrial relations stands out. The scientific publications of Chief Assistant, Dr. Valeri Apostolov prove that he has developed the qualities of a researcher in the field of economics and labor organization, industrial relations and health and safety at work.

7.Critical remarks and recommendations

The research results in presented publications and the complex nature of industrial relations and health and safety at work provoke questions to a number of the analyzed trends and conclusions, which is beyond the objectives of this review. In the context of future research, I recommend the candidate to focus on the role and potential of industrial relations in Bulgaria as a factor for positive changes in the quality of the working environment and employment in our country.

Conclusion

The main research and teaching achievements of Chief Assistant, Dr. Valeri Apostolov presented in this review show that this candidacy fully meets the basic and additional requirements for the academic position of associate professor at UNWE. Based on the above conclusions and assessments, I propose Chief Assistant. Dr. Valeri Apostolov to be elected to the academic position of "Associate Professor" at UNWE, specialty Economics and Labor

Organization (Industrial Relations and Health and Safety at Work), professional field 3.8
Economics.

Signature:

Prof. M. Atanassova